

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Тыва
Чеди-Хольский кожуун
МБОУ Ак-Тальская СОШ

РАССМОТРЕНО

ШМО учителей начальных
классов

Эренчин Эренчин Б.М.

Протокол №1 от «29» августа
2024 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам. директора по ВР

Ондар А.С.Ш

Приказ №1 от «30» августа
2024 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор МБОУ СОШ №11

Сотпа У.Д.

Приказ №1 от «30» августа
2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по внеурочной деятельности
«НОМНУЦ ӨННУКТЕРИ (Друзья книги)»
для 1-4 классов начального общего
образования на 2024-2025 учебный год

с. Ак-Тал 2024 год

Документ подписан электронной подписью

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ АК-ТАЛЬСКАЯ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ
ШКОЛА ЧЕДИ-ХОЛЬСКОГО КОЖУУНА РЕСПУБЛИКИ ТЫВА, Сотпа Урана
Дужук-Соловьева, Директор

26.09.24 06:59 (MSK)

Сертификат 8BD1DF16DDC8D69F1956CCCE3F18FEFA

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Тыва

Чеди-Хольский кожуун

МБОУ Ак-Тальская СОШ

РАССМОТРЕНО

Руководитель ШУМО

_____/Эренчин Б.М./

[Протокол № 1]
от «29» августа 2024 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам. директора по УВР

_____/Седип-оол Ч.В./

[Приказ №20]
от «30» августа 2024 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

_____/Сотпа У.Д./

[Приказ № 20]
от «30» августа 2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

По внеурочной деятельности

«НОМНУЦ ӨҢНҮКТЕРИ (Друзья книги)»

для обучающихся 1-4 классов

п. Ак-Тал 2024

КЛАССТАН ДАШКААР «НОМНУҢ ӨҢНҮКТЕРИ»
ӨӨРЕДИЛГЕ КИЧЭЭЛДЕРИНИҢ
КАЛЕНДАРЬ-ТЕМАТИКТИГ ПЛАННААШКЫНЫ

Өөрөдигениң ажилчын программазының тематиктиг планнаашкынын тургузуп тура, аңгы-аңгы бөлүктөрни өөрөдирде болгаш кижизидерде ажыглаар өөрөдиге-методиктиг материалдар болур электроннуг (чурагайлыг) өөрөдиге ресурстарын ажыглаарының аргаларын кичээнгейге алып. Дидактиктиг сорулгаларны боттандыарда ажыглаар электроннуг (чурагайлыг) хевирде кылдынган информация-харылзаа технологияларының ресурстары РФ-ның Өөрөдиге дугайында хоойлу-дүрүмнеринге дүүшкен турар ужурлуг.

Чылда – 33 шак, неделяда 1 шак

1 класс

№	Программаның кезээ	Өөрөдиге темалары	Теманың утказы	Өөрөдигениң ажил-чорудулгазы
Белеткел үези				
1.	Билиг кичээли.	«Экии, эргим өңнүк!»	Орук дүрүмнери болгаш светофорнун өңнери. Школага кичээл үезинде болгаш хөй-ниити черлеринге бодун шын алдынары.	Өөрөдиге черинге чурумнуг, эш-өөрү-биле найыралдыг болуру. Айтырыг салып, анаа харыылап өөрөдиге. Светофорнун өңнерин катаптадып, орук дүрүмүн шын сагыдып өөрөдиге. Чугаа, домак, сөс схемалары-биле таныжылга.
2.	Чугаа. Домак. Сөс.	Хүн чурумун сагып өөрөдиге!	Чугаа. Домак. Сөс.	Чугаа, домак, сөстөр деп билиглер-биле таныштырып, схема кылырын көргүспүшаан, чугаа тургузуп өөрөдиге. Хүн чурумун болгаш арыг-силигни сагыырынга өөрөдиге. Арыг-силиг чорукка кижизидер.
3.	Чугаа. Домак. Сөс. Слог.	Сөстөр кезектерлиг болур.	Чугаа. Домак. Сөс. Слог.	Чугааны домактарга, домактарны сөстөргө, сөстөрнислогтарга схема ёзугаар чарып өөрөдиге.
Үжүглел үези. Бирги чада				
4.	Үннер болгаш үжүктөр. Ажык болгаш ажык эвес үннер, үжүктөр.	Адаттыггыр ажык үннер.	Үннер, үжүктөр. Ажыкболгаш ажык эвес үннер, оларны демдеглээри.	Үннерни адаар болгаш дыңнаар. Ажык болгаш ажыкэвес үннерниң ылгалын сактып алыры-биле көк, кызыл өңнерни ажыглаары болгаш ажык болгаш ажык эвес үннерни бир-ле чувениң азы дириг амытаннын үнүнге дөмөйлөдип тургаш, оларны сактып алырын сайзырадыр.
5.		Аастың, дылдың мергежили.	Үннер, үжүктөр. Ажык болгаш ажык эвес үннер. Аа, Лл деп үжүктөрни	Слогтар таблицазы тургузар. Үннер ажык болгаш ажык эвес болурун билиндирип, оларның үжүктөрүн көк, кызыл өңнер-

			быжыглавышаан, ол үжүктөр кирген слогтарның, сөстөрнің, домактарның шын номчулгазы болгаш бижилгези.	биле ылгадыр. Үннерни дыңнаар, адаар, а үжүктөрни көөр, бижиир деп билиндирер. Ажык үннер слог тургузар.
6.		«Чаржып ойнаал!»	Аа, Оо, Лл деп үжүктөр кирген сөстөр болгаш слогтарны сөстөрнің, домактарның шын номчулгазы болгаш бижилгези.	Үннер ажык болгаш ажык эвес болурун катаптавышаан, ажык үннерни адап турда шаптыкка таварышпас, а ажык эвес үннер шаптыкка- таваржыр дээрзин оюн дузазы-биле хандыр билиндирер. Слогтар таблицазын долдурарын уламчылаар, оон сөстөр тывар, тургузар. Сөс курлавырын байыдар.
7.		«Арыкчыгаш ты» ырлажыыл!	Аа, Оо, Лл, Мм деп үжүктөр кирген слогтар, сөстөрни сактып алырын быжыглаар.	Аа, Оо, Лл, Мм деп үжүктөр кирген слогтарны аай-дедир адап тура, ырының аялгазынга ырлавышаан, шын ададып, номчудар. Кыска домактар тургузар.
8.		Катаптаашкын – өөредилгениң иези.	Дүжүрүп бижилге.	Өөрөнгөн үннер болгаш үжүктөри кирген кыска домактарны медреселдиги-биле номчуп тургаш, дүжүрүп бижири.
9.		Ыдыктыг саннар - 3, 7, 9.	С, Н деп үжүктөр болгаш үннер кирген кыска сөстөрни шын, медреселдиг номчууру болгаш бижири. «Үш чүүл эртемниг Өскүс-оол».	Өөрөнип эрткен үжүктөрни ханы билиндирер, деңнелге аргазын ажыглап С, Н деп үжүктөрнің онзагайларын илередир. С, Н кирген кыска сөстөрни самбырадан дүжүрүп бижиирин болгаш-номчуурун чедип алып. Ыдыктыг саннар-биле таныштырып, оларның утка- шынарын аас-биле тайылбырлап билиндирер. Саннар кирген тыва тоолдарны тып, оларны дыңнап таныштырар.
10.		Чеди чүзүн малымайны. Анай.	А, Л, О, М, С, Н деп үжүктөрни болгаш үннерни катаптаары. «Анай» – тоол-биле таныжар. А.А. Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 2004ч., ар.63.	Өөрөнип эрткен үжүктөрни быжыглап, оларның ажык, ажык эвесин, сөстүң иштиндетуружун сайгарып билирин чедип алып. «Анай» деп тоолду шын, кичээнгейлиг дыңнап билирин болгаш утказын айтырыглар дузааы-биле дамчыдып билирин чедип алып.
11.		Шын сөске чон ынак, шык черге үнүш ынак.	Ч, Ы деп үжүктөр болгаш үннерни катаптаары. «Шынчы Эрес» деп сөзүглел-биле ажыл.	Өөрөнип эрткен үжүктөрни быжыглаар, оларның шын номчулгазын, шын адаарын ханы билиндирер. Сөстөр иштинден тып билирин чедип алып. Сөзүглелди дыңнап,

			Х.Ойдан-оол, «Чаптанчыг Уранмаа», Кызыл, 2006ч., ар.38.	айтырыглар дузазы-биле утказын дамчыдарын билиндирер. Дыңнаан сөзүглелиден өөрөнгөн үжүктөр кирген сөстөрнү тып билирин чедип алыр.
12. 13.		Үжүк билбес кижи, үнү чоктан дора.	А, Л, О, М, С, Н, Ч, Ы деп үжүктөр кирген сөстөрнү дүжүрүп би жииринге болгаш номчуурунга хыналда ажыл. Частырыглар- билеажыл.	Өөрөнгө эрткен улуг, биче үжүктөрнү шын бижиирин, оларда үн болгаш үжүктүн ылгалын, сөстөрнү слогка чарып бижиирин чедип алыр. Кыска сөстөрнү дыңнап бижиирин билиндирер.
14.		«Арылар». Сюжеттиг чурук- биле ажыл.	У, Р деп үжүктөрнү катаптаары. «Арылар» деп сюжеттиг чурукка харылзаалыг чугаа тургузары.	Уругларның көргөн, дыңнаан, хайгаараан чүүлдеринге болгаш айтырыгларга даяныпхарылзаалыг чугаа тургузарын чедип алыр. Өөрөнгө эрткен У, Р деп үжүктөрнү ылгалын билиндирер. Кыска сөстөрнү самбырадан бижиирин, аянныг, тода, медерелдиг номчуурунче кичээнгей салыр.
15.		Дөң черге өөң өглө, дөлеп черге малың малда.	Ү, И деп үжүктөрнү быжыглаар. Сөзүглел-биле ажыл. «Иви» (Л. Чадамбаны-биле) А. Алдын-оол «Эдер- тиглер чыындызы», Кызыл, 1982ч., ар.20.	Өөрөнгө үжүктөрнү быжыглап, кыска сөстөрнү кыды-раашка бижидер, ооң анализин аас-биле сайгарып өөрөнгө. Сөзүглелди дыңнап, айтырыглар дузазы-биле утказын дамчыдарын чедип алыр. 1-2 кыска домактарны дүжүрүп бижиирин чедип алыр.
16.		Чеди чүзүн малымайны. Теве.	Э, Е деп үжүктөрнү быжыглаар. «Теве» деп шүлүк- билеажыл.	Э, Е деп ажык үннерни ханы билиндирип катаптаар. Шүлүктү шээжилээрин чедип алыр. Теве дугайында бичии 3-5 домактыг дыңнадыгны кылыр.
17.		Шаг чаагай, Шагаа чаагай.	Ш, Ө деп үжүктөрнү быжыглаар. Шагааның аыш-чеми – өрөме, чөкпек. Методиктиг дузаламчы «Шагаа байырлалының ёзу- чаңчылдары», Кызыл, 2022ч., ар.10.	Өөрөнгө үжүктөрнү быжыглап, шын номчулганы, шын бижилгени, сөс иштинден тып билирин чедип алыр. Шагаа дугайында кыска чугаа тургузарын болгаш ак чем «өрөме», «чөкпек»-биле таныштырар.
18. 19.	Катаптааш кын.	«Хуулгаазын үжүктөрүм». Чогаадыкчы ажыл.	Бирги чаданың үннеринболгаш үжүктөрүн катаптаары. Оларның дугайында кыска тоолчургу чугаа чогаадыры.	Бирги чаданың үн, үжүүн чазыг чок тыварынга, сөстөрнүшын слогтаарынга, кыска, узун ажык үннерниң, ыткыр, дулей үннерниң ылгалын тодарадып билирин чедип алыр. Өөрөнгө үжүктөрүндөн тургустунган кыска сөстөрнү шын дыңнап бижиирин чедип алыр. Шилип

				алган үжүүнге бичии харылзаалыг чугаа тургузар.
			Ийиги чада	
20.	Үннер болгаш үжүктөр. Ажык болгаш ажык эвес үннер, үжүктөр.	Тыва дылым –төрээн дылым, дыңнап пөкпес мерген дылым.	Д, Б деп үжүктөрни быжыглаары. Шүлүк-биле ажыл. Ч.Кара-Куске «Камгалаалыңар!», «Литературлуг номчулга. 4 класс», Кызыл, 2016ч., ар.4.	Өөренип эрткен Д, Б деп үжүктөрниң дугайында ханы билип катаптаар. Сөс иштин- ден Д, Б деп үжүктөрниң тып,оон сайгарылгазын шын кылып билирин чедип алып, кыска сөстөрни шын медреселдиг номчуурун билиндирер. Тыва дылывысты алгап йөрээген шүлүктү шээжи- биле чугаалаарын чедип алып.
21.		Чайны хөглүг эрттирдивис.	Г, В деп үжүктөрни быжыглаары. Сөзүглел-биле ажыл. «Лагерь». А.Алдын-оол «Эдертиглер чыындызы», Кызыл, 1982ч., ар.18.	Өөренип эрткен Г, В деп үжүктөрниң дугайында ханы билип катаптаар. Предметтиг чуруктар дузазы-биле ажылды чорудар. «Лагерь» деп сөзүглелди кичээнгейлиг дыңнап, айтырыглар дузазы- биле сөзүглелдин утказын- дамчыдып чугаалаарын чедип алып. Сөзүглел иштинден кыска сөстөрни, домактарны шын номчуурун чедипалыр.
22.		Дыыжы кулак.Тыва чемим – далган, тараа.	[т], [д] деп үннерниң үжүктери кирген сөстөрниң баштайгы үннерин дыңнаары, хайгаараары, ылгалынбилиндирери, адал-газын ,бижилгезин быжыглаары. А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч.,ар.36-37.	Өөренип эрткен үжүктөрүн катаптаар, үннерден слогтар, слогтардан сөстер тургустуруп. [т], [д] деп үннерлиг сөстөрни сөзүглелдин иштинден тып өөренир, оларның адалгазын ылгап, дыңнап, шын адаар, <i>Tm, Dd</i> кирген сөстөрни номчуур, бижиир. Номчаан чүүлүнге хамаарыштыр айтырыгларга харыылаары, утказын сактып чугаалаадыры. Сөзүглелде чүнүң дугайында чугаалап турарын билиндирери.
23.		Билбеспейге дузалаш.	[п] деп үн сөстүң эгезинге, ортузунга, сөөлүңге турда адалгазын хайгаараар, номчуур болгаш бижиирин быжыглаар.	[п] деп үн сөстүң эгезинге, ортузунга, сөөлүңге турда адалгазын хайгаараар, номчуур болгаш бижиир. Сөзүглелде домактарны, домактарда сөстөрни, сөстерде слогтарны болгаш үннерни санаары. Сөзүглелде чүнүң дугайында чугаалап турарын билиндирери.
24.		Дыыжы кулак. Баларда пага.	[б], [п] деп үннерниң үжүктери кирген сөстөрниң баштайгы үннерин дыңнаары, хайгаараары, ылгалын билиндирери,	Өөренип эрткен үжүктөрүн катаптаар, үннерден слогтар, слогтардан сөстер тургустуруп. [б], [п] деп үннерлиг сөстөрни сөзүглелдин иштинден тып өөренир, оларның адалгазын

			адалгазын, бижилгезин быжыглаары. А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч., ар.24.	ылгап, дыңнап, шын адаар. <i>Бб</i> , <i>Лл</i> кирген сөстөрнү номчуур, бижиир. Номчаан чүүлүнгө хамаарыштыр айтырыгларга харыылаары, утказын сактып чугаалаадыры. Сөзүглелде чүнүң дугайында чугаалап турарын билиндирери.
25.		Коң-коң! Коңгаэтти!	[н], [ң] деп үн сөстүн ортузунга, сөөлүнгө турарын билиндирер, номчуур болгаш бижи-	<i>Н</i> деп үннүн үжүүнүн бижикке туружун хайгаараары, шын ададыры, номчудары, бижидери. Номчаан чүүлүнгө хамаарыштыр айтырыгларга
26.		Дыыжы кулак. Тывынгырла р, тывыңарам чээ!	[к], [х], [г] деп үннерниң үжүктери кирген сөстөрнүн баштайгы үннерин дыңнаары, хайгаараары, ылгалын билиндирери, адалгазын, бижилгезин быжыглаары. Ч.Доржу, М.Доржу «Тыва уруглар чогаалы», Кызыл, 1987ч., ар.20-21.	Өөренип эрткен үжүктөрүн катаптаары. Чоннун аас чога-алы- биле таныштырып, тывызыктарны тыптырып, тайылбырлап база шингээттирери. Номчаан чүүлүнгө хамаарыштыр айтырыгларга харыылаары, утказын сактыпчугаалаадыры. Сөзүглелде чүнүң дугайында чугаалап турарын билиндирери.
27.		Дыыжы кулак. Чечектерим саглай, саглай.	[с], [з] деп үннерниң үжүктери кирген сөстөрнү дыңнаары, хайгаараары, ылгалын билиндирери, адалгазын, бижилгезин быжыглаары. А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч., ар.27.	Өөренип эрткен үжүктөрүн катаптаары. Сөзүглелди шын, медерелдиг, аянынг номчууру. Номчаан чүүлүнгө хамаарыштыр айтырыгларга харыылаары, утказын сактып чугаалаадыры. Сөзүглелде чүнүң дугайында чугаалап турарын билиндирери. Сөзүглелде домактарны санадыр.
28.		Дыыжы кулак. Кежээпейлер .	[ж], [ш] деп үннерниң үжүктери кирген сөстөрнү дыңнаары, хайгаараары, ылгалын билиндирери, адалга- зын, бижилгезин быжыглаары. А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч., ар.29.	Өөренип эрткен үжүктөрүн катаптаары. Сөзүглелди шын, медерелдиг, аянынг номчууру. Номчаан чүүлүнгө хамаарыштыр айтырыгларга харыылаары, утказын сактып чугаалаадыры. Сөзүглелде чүнүң дугайында чугаалап турарын билиндирери. Бердинген сөстөрдө үннер, үжүктөр, слогтарны санадыр.
29.		Төрелдерим.	[й] деп үннүн үжүү кирген сөстөрнү дыңнаары, хайгаараары, ылгалын билиндирери, адалгазын, бижилгезин быжыглаары.	Өөренип эрткен үжүктөрүн катаптаары. Сөзүглелди шын, медерелдиг, аянынг номчууру. Номчаан чүүлүнгө хамаарыштыр айтырыгларга харыылаары, утказын сактыпчугаалаадыры. Сөзүглелде чүнүң дугайында чугаалап турарын билиндирери.

			А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч.,ар.30.	Словарь ажылы (төрелдерин шын адаары).
30.		Дыыжы кулак. Тыва дылым онзагай үннери.	Ажык үннерни кыска, узун болгаш өк-биле адаар деп ылгаары. Өк-биле адаар ь (кадыг демдектиг) ажык үннерлиг сөстөрниң адалгазы, номчулгазы болгаш шын бижилгези.	Өк-биле адаар ь (кадыг демдектиг) ажык үннерлиг сөстөрни кыска болгаш узун адаар ажык үннерлиг сөстер-биле адалгазын деңнеп хайгаараары, номчудары болгашшын бижилгезин быжыглаары. Бөдүүн үн-үжүк анализи. Чурук-биле ажыл, сөзүглел-биле ажыл.
31.		Кажар үжүктөр. Аалчы сөстөр.	Орус дылдан үлегерлээн ь (чымчак демдек), <i>ф, ц, ш</i> деп үжүктөр кирген сөстөрниң адалгазы, бижилгези, номчулгазы. А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч.,ар.52.	Орус дылдан үлегерлээн ь (чымчак демдек), <i>ф, ц, ш</i> кирген сөстөрниң адалгазын, бижилгезин, номчулгазын быжыглаары. Бөдүүн үн-үжүк анализи. Чурук-биле ажыл, сөзүглел-биле ажыл.
32.		Кажар үжүктөр. Ее, Ёё, Юю, Яя кирген сөстөр.	Ее, Ёё, Юю, Яя кирген сөстөрни номчууру, бижири, ук үжүктөрниң ийи үн илередирин билиндирери. А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч.,ар.50-51	Ее, Ёё, Юю, Яя кирген сөстөрни номчууру, хайгаараары, бижири. Номчаан сөзүглелинде чүнү чугаалап турарын тодардыры, утказынчугаалаары. Бөдүүн үн, үжүк анализи.
33.	Тыва дылдың алфавиди.	Үжүктөр чыскаалы. Мария Кыргыс «Алфавит»	Үжүктөрни чүге алфавитте чыскаай тургусканын билиндирери. Алфавитти шээжиледири. А.Алдын-оол «Бодун номчу», Кызыл, 1999ч.,ар.83.	Шүлүктү номчууру, утказын-канчаар билип алганын боду чугаалаар. Алфавиттин үжүктөриниң дугайында кыска шүлүкчүгөштер чугаалаары. Бердинген сөстөрни, кижилер аттарын алфавит ёзугаар чыскаары.

Кичээлдернин планаашкыны 1 класс, 33 шак

№	Өөренир темалары	Шагы	Хуну
1.	Билиг кичээли. «Экии, эргим өңнүк!»		
2.	Чугаа. Домак. Сөс. Хүн чурумунсагып өөрөн!		
3.	Чугаа. Домак. Сөс. Слог. Сөстөр кезектерлиг болур.		
4.	Үннер болгаш үжүктөр. Ажык болгаш ажык эвесүннер, үжүктөр. Адаттыгыр ажык үннер.		
5.	Аастың, дылдың мергежили.		
6.	«Чаржып ойнаал!»		
7.	«Арыкчыгашты» ырлажыыл!		
8.	Катаптаашкын – өөрөдигениңиз.		
9.	Ыдыктыг саннар - 3, 7, 9.		
10.	Чеди чүзүн малымайны. Анай.		
11.	Шын сөске чон ынак, шык черге үнүш ынак.		
12.-13.	Үжүк билбес кижиге, үнү чоктан дора.		
14.	«Арылар». Сюжеттиг чурук- биле ажыл.		
15.	Дөң черге өөң өглө, дөлеп черге малың малда.		
16.	Чеди чүзүн малымайны. Теве.		
17.	Шаг чаагай, Шагаа чаагай.		
18.-19.	Катаптаашкын. «Хуулгаазын үжүктөрим». Чогаадыкчы ажыл.		
20.	Үннер болгаш үжүктөр. Ажык болгаш ажык эвесүннер, үжүктөр. Тыва дылым –төрөөн дылым,дыңнап пөкпөсмерген дылым.		
21.	Чайны хөглүгэрттирдис.		
22.	Дыыжы кулак.Тыва чемим – далган, тараа.		
23.	Билбеспейге дузалаш.		
24.	Дыыжы кулак. Баларда пага.		
25.	Коң-коң! Коңгаэти!		
26.	Дыыжы кулак. Тывынгырлар, тывыңарам чээ!		
27.	Дыыжы кулак. Чечектерим саглай, саглай.		
28.	Дыыжы кулак.Кежээпейлер.		
29.	Төрөлдөрим.		
30.	Дыыжы кулак. Тыва дылым онзагай үннери.		
31.	Кажар үжүктөр.Аалчы сөстөр.		
32.	Кажар үжүктөр. Ее, Ёё, Юю, Яя кирген сөстөр.		
33.	Тыва дылдың алфавиди. Үжүктөр чыскаалы. Мария Кыргыз «Алфавит»		

БАШКЫЛАРНЫҢ КИЧЭЭНГЕЙИНГЕ!

1). 2-4 класстарга чамдык кичээлдерге номчуур материалдар кылдыр 2-3 чогаалдарны календарь-тематиктиг планнаашкында киирген. Ол чогаалдарны кичээл дургузунда шуптузун номчудуп, сайгарары албан эвес – класста уругларның деңнелин база дараазында кичээлде планы көрүп тургаш, кичээлге номчударын болгаш бажыңга боду номчуур кылдыр бээрин башкы шилип алыр.

Чугаа сайзырадылгазының чогаадыглар бижиир кичээлдериниң кол сорулгазы – уругларга аас-биле *харылзаалыг чугаа* (чогаадыг) *тургустургааш*, тургускан чугаазын домактарның аразында харылзааларын сагып тургаш, чазыг чокка кыдыраашка *бижидери* болгаш бижип алган чогаадыының утказын аас-биле *чугааладыры* болур. Ындыг болганда ол кичээлдерде бердинген чогаалдарны сайгарары албан эвес, оларны кичээлдиң темазынга дүүштүр уругларның хөөнүн, угаан ажылын угландыраары-биле кичээл эгезинде кыска үе дургузунда номчуда кааптар кылдыр берген чогаалдар болуп турар.